Dosarul nr. 2 - 21770/2023 (2-23152763-12-2-27102023-1)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

26 noiembrie 2024 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), instanța de judecată, în componență,

Președintele ședinței, judecător Tatiana Sîrcu
Grefieri: Nicoleta (Calinicenco) Lungu,
Gabriela Marandiuc
Interpreți: Aliona Jitar, Victoria Grosu

Cu participarea: reclamantului/pîrîtului *****; a reprezentantului reclamantului/pîrîtului *****, avocatul Scripnic Veaceslav, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.1833829 din 16 octombrie 2023; a reprezentantului pîrîtei/reclamantei *****, avocatul Cotună Andrian, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.2083856 din 10 noiembrie 2023;
În lipsa: pîrîtei/reclamantei *****; reprezentantului Direcției pentru Protecție a Drepturilor Copilului, sectorul Centru, municipiul Chișinău, au solicitat examinarea cauzei în lipsă,

Examinînd în ședință publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Scripnic Veaceslav, în numele și în interesele reclamantului ***** către *****, cu privire la desfacerea căsătoriei,
și
Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de avocatul Cotună Andrian, în numele și în interesele reclamantei ***** către *****, cu participarea intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere, compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei
Motivele din acțiunea lui *****
1. La data de 26 octombrie 2023, reprezentantul reclamantului *****, avocatul

Veaceslav Scripnic, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.1833829 din 16 octombrie 2023 (f.d.3), a înaintat cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la desfacerea căsătoriei.

2. În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a menționat că în fapt, la ***** a fost încheiată căsătoria între ***** și ***** care a fost înregistrată în registrul actelor de stare civilă a Oficiul de Stare Civilă Centru mun. Chișinău cu nr. *****. Pe parcursul vieții în comun, s-a născut fiul *****, a.n *****.

2. Relevă că în perioada vieții în comun, relațiile dintre soți s-au înrăutățit datorită opiniilor diferite asupra mai multor aspecte a vieții, fapt care duce la certuri permanente, momente care afectează la direct sănătatea fiecăruia în parte și influențează negativ copilul. Momentele menționate au servit temei pentru repetate încercări de a ameliora situația creată, însă fără rezultat, fapt care i-a determinat de a conchide asupra inoportunității oferirii unor noi șanse de împăcare și necesitatea înaintării prezentei cereri.

3. Privitor la locul de trai a copilului minor *****, reclamantul consideră oportun ca acesta să locuiască cu mama, *****.

4. În drept, acțiunea depusă de ***** a fost întemeiată pe prevederile art.art. 37 al.3, 63 al.1, 74 al.1,2 și 76 al.1 din Codul Familiei și 166-167 Cod de Procedură Civilă

5. Reclamantul solicită: admiterea cererii de chemare în judecată; desfacerea căsătoriei încheiate între *****, IDNP: ***** și *****, IDNP: *****, la ***** la OSC sectorul Centru, municipiul Chișinău, actul de căsătorie nr.*****.

*Motivele din acțiunea reconvențională a **********

6. Reprezentantul pârâtei/reclamantei *****, avocatul Cotună Andrian, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.2083856 din 10 noiembrie 2023, a înaintat cerere reconvențională către *****, solicitînd: stabilirea domiciliului copilului minor, *****, născut la *****, cu mama acestuia *****; încasarea de la ***** în beneficiul lui ***** a pensiei de întreținere a copilului minor *****, într-o sumă bănească fixă, în mărime de 3 500 lei, lunar, începînd cu data de 14 noiembrie 2023, pînă la atingerea de către ***** a vîrstei de 18 ani.

7. În motivarea cererii reconvenționale a invocat că, în esență, în ultima perioadă, s-au înrăutățit relațiile familiare dintre ***** și *****, fiind prezente divergențe inconciliabile pe marginea faptului că reclamanta a considerat necesar să reia procesul de studii cât și în legătură cu necesitatea realizării în comun a intereselor economice a familiei.

8. Relevă că, situația a degradat într-a atât încât a devenit imposibilă conviețuirea în comun, certurile din familie având o influență cât se poate de negativă asupra copilului minor comun - *****, reclamanta și minorul fiind forțată să părăsească adresa de domiciliu unde locuia cu pârâtul.

9. Totodată, reprezentantul pârâtei/reclamantei *****, avocatul Cotună Andrian menționează că o dată cu desfacerea căsătoriei, este necesar a stabili domiciliul copilului minor cât și urmează a fi determinată mărimea și modul de achitare a pensiei de întreținere a copilului minor.

10. Referitor la solicitarea cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, *****, născut la *****, cu mama acestuia, *****, pârâta/reclamanta indică că, la caz, ***** și-a exprimat acordul în vederea stabilirii domiciliului copilului minor ***** cu mama acestuia *****, cât și menționează că, copilul minor este la o vârstă fragedă și are un atașament deosebit față de mama acestuia care îi asigură întreținerea și educația.

11. Referitor la solicitarea cu privire încasarea de la ***** în beneficiul lui ***** a pensiei de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, într-o sumă bănească fixă, în mărime de 3 500 lei, lunar, începând cu 14 noiembrie 2023, până la atingerea de către ***** a vârstei de 18 ani, pârâta/reclamanta menționează că, potrivit informației disponibile, ***** realizează venituri în mod neoficial, acesta realizând mai multe activități economice, inclusiv în calitate de conducător de taxi (neoficial), cât și acesta este apt să-și asigure un nivel corespunzător de întreținere, însă, cu regret, pârâtul în prezent omite să-și realizeze obligația de întreținere a fiului *****.

12. Totodată, reprezentantul pârâtei/reclamantei *****, avocatul Cotună Andrian indică că, reclamanta Sanduța Natalia are necesitatea în suportul pîrîtului ***** la întreținerea copilului minor comun în contextul în care, aceasta urmare a acțiunilor pârâtului, în prezent este forțată să locuiască la chirie și suportă toate cheltuielile fiului, inclusiv serviciile comunale, hrană, haine, încălțăminte, costurile aferente școlarizării, etc.

13. La fel, invocă că, după cum atestă cecurile și extrasele de cont anexate (pentru suma de 8 050,86 lei), până la desfacerea căsătoriei, pentru întreținerea lui ***** sunt suportate costuri lunare de 7 000 – 8 000 lei, și aceasta fără survenirea unor cheltuieli neprevăzute, sau unele care se majorează periodic, cum sunt cele care survin la începutul anului școlar, serbările de iarnă și altele.

14. Astfel, solicită reclamanta încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, în cuantum fix, în mărime de 3 500 lei/lunar, pentru a păstra nivelul de asigurare materială a copilului de până la desfacerea căsătoriei (de 7 000 – 8 000 lei/lunar), cât și în contextul următorilor factori obiectivi: coșul minim de consum pentru categoria respectivă de persoane, care conform datelor disponibile plasate de Biroul Național de Statistică, semestrul 1 al anului 2023, constituie 3 470,40 lei; 2 000 lei pentru controale medicale neplanificate și medicamente, vitamine, suplimente alimentare, care nu sunt acoperite de asigurarea medicală oferită de Guvern pentru minori cât și pentru alimentație specială. Totodată menționează că, minorul ***** are o maladie a membrelor inferioare în legătură cu care urmează a fi suportate costuri lunare considerabile pentru corectare, ameliorarea situației; 1 700 lei, cheltuieli ce țin de instituția școlară, cheltuieli neprevăzute, care țin de serbări familiare (zi de naștere, anul nou, inventar școlar, tehnică de calcul, telefon, abonament la telefon, etc.).

15. Referitor la solicitarea cu privire la încasarea de la ***** în beneficiul lui ***** a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat achitate la depunerea acțiunii în mărime de 100 lei cât și a cheltuielilor de judecare a cauzei civile sub forma cheltuielilor pentru asistență juridică, reprezentantul pârâtei/reclamantei *****,

avocatul Cotună Andrian face trimitere la ordinul de plată a taxei de stat suma achitată 100 lei cât și la bonul de plată care atestă achitarea serviciilor de asistență juridică în suma achitată de 6 000 lei.

Incidente de procedură

16. Prin încheierea protocolară din 05 iunie 2024, s-a acceptat în procedură cererea reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială (f.d. 89).

17. Prin încheierea protocolară din 25 mai 2023 s-a atras în proces Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, mun. Chișinău în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 91).

Explicațiile părților

18. **Reclamantul-pîrît *****,** asistat de reprezentantul său, avocatul Scripnic Veaceslav, în ședința de judecată s-a prezentat, a susținut acțiunea inițială conform temeiurilor de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată și a recunoscut acțiunea reconvențională înaintată de ***** în partea ce ține de stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 2 000 lei, precum și încasarea taxei de stat.

19. Suplimentar a menționat că, nu este angajat oficial în câmpul muncii, neoficial lucrează ca șofer, iar suma de 3 500 lei/lunar o consideră destul de exagerată. A relatat că, periodic, a transferat către pârâta/reclamantă sume de bani pentru întreținerea copilului minor.

20. **Pârâta/reclamantă *******, fiind citată legal despre locul, data și ora examinării cauzei, nu s-a prezentat, însă a fost reprezentată de către un avocat, fapt pentru care instanța, în temeiul art. 205 și 206 din *Codul de procedură civilă*, a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtei/reclamante *****.

21. **Reprezentantul pârâtei/reclamantei *****, avocatul Cotună Andrian**, în ședința de judecată s-a prezentat, a susținut acțiunea reconvențională. La fel, a indicat că pîrîta/reclamnata este de acord cu cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Scripnic Veaceslav, în numele și în interesele reclamantului ***** către *****, cu privire la desfacerea căsătoriei.

22. Intervenientul accesoriu **Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău**, fiind citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei prin citație, cu aviz de recepție, în ședința de judecată nu au asigurat prezența unui reprezentant, nu au prezentat avizul concluzie. Luînd în considerație că, pîrîtul ***** nu are obiecții în partea stabilirii domiciliului copilului minor, recunoscînd în ședință această pretenție, în temeiul art. 206 din *Codul de procedură civilă*, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței

23. Examinând cauza, instanța reține că, s-a dispus examinarea concomitentă a acțiunii intentate de ***** cît și a acțiunii intentate de *****. În acest sens, instanța de

judecată nu va distinge separat în hotărâre examinarea acțiunilor părților, ci va examina separat fiecare capăt de cerere din acțiunile înaintate.

24. Analizând materialele cauzei, audiind participanții la proces, instanța de judecată concluzionează că acțiunea intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Scripnic Veaceslav, în numele și în interesele reclamantului ***** către *****, cu privire la desfacerea căsătoriei urmează a fi admisă, iar acțiunea reconvențională intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Cotună Andrian, în numele și în interesele reclamantei ***** către *****, cu participarea intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere, compensarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi parțial admisă, din următoarele considerente.

25. Conform art. 121 din *Codul de procedură civilă*, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

26. Art. 130 alin. (1)-(3) din *Codul de procedură civilă* prevede că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Cu referire la solicitarea desfacerii căsătoriei

27. În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că ***** și ***** au încheiat căsătoria la ***** la Oficiul de Stare Civilă Centru mun. Chișinău, actul de căsătorie nr.*****, ceea ce se confirmă prin certificatul de căsătorie seria ***** nr. ***** din *****, anexat la materialele dosarului.

28. În acest sens, instanța de judecată reține că, *****, atât prin acțiunea înaintată a solicitat desfacerea căsătoriei fără acordarea unui termen pentru împăcare cât și ***** în referința și acțiunea reconvențională depusă a fost de acord cu desfacerea căsătoriei. Respectiv, explicațiile părților confirmă încă o dată despre caracterul formal al familiei și nu combate cele descrise de părți în cererile de chemare în judecată înaintate, or conform art. 123 alin. (6) din *Codul de procedură civilă*, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

29. Împrejurările că soții au opinii diferite asupra mai multor aspecte ale vieții, fapt care duce la certuri permanente, nu justifică menținerea unei căsătorii, în condițiile în care între cei doi soți nu mai există relația de prietenie, iubire, încredere și sprijin reciproc indispensabile unei căsătorii.

30. Din cauza dedusă judecării rezultă că, păstrarea căsătoriei între ***** și ***** nu

mai este posibilă și a eșuat, iar soții nu mai pot menține familia.

31. În conformitate cu art. 36 alin. (4) din *Codul familiei*, în cazul apariției litigiilor între soți cu privire la copii, la partaj sau la întreținerea unuia dintre soți, desfacerea căsătoriei se face pe cale judecătorească.

32. Instanța de judecată subliniază că, desfacerea căsătoriei în cazul supus examinării nu este posibilă pe altă cale decît cea judecătorească, dat fiind faptului că vina în destrămarea relațiilor de familie aparține ambilor soți, niciunul dintre aceștia nefăcând eforturi pentru reluarea conviețuirii și pentru restabilirea relațiilor normale în cuplu. În aceste condiții, instanța reține că raporturile existente între soți nu sunt conforme relațiilor ce trebuie să caracterizeze viața de familie, în care buna înțelegere și afecțiunea reciprocă trebuie să se afle pe primul plan. În același timp, neînțelegerile permanente, atmosfera tensionată care există între soți, concluzionează asupra imposibilității păstrării relației de familie și la inoportunitatea continuării căsătoriei.

33. Conform dispozițiilor art. 37 alin. (2) și (3) din *Codul familiei* desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească și în cazurile cînd există acordul la divorț al ambilor soți, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul stare civilă pentru soluționarea problemei. Instanța judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.

34. Instanța de judecată reține că, dispozițiile art. 2 din *Codul familiei*, reglementează principiile pe care se întemeiază relațiile familiale, printre care, sprijin reciproc moral și material, fidelitate conjugală, soluționare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale. Respectiv, în speță, menținerea căsătoriei nu poate fi păstrată, în condițiile în care ambii soți nu doresc păstrarea familiei, cu atît mai mult că s-au separat cu traiul. Or, așa cum se desprinde atît din explicațiile părților, aceștia nu doresc continuarea vieții familiale comune, relațiile familiale s-au destrămat complet și iar păstrarea familiei în continuare este imposibilă.

35. Astfel, fiind stabilit că, iar păstrarea familiei în continuare este imposibilă, instanța nu poate ajunge la concluzia decât de a desface căsătoria dintre ***** și *****, motiv pentru care va admite acțiunea intentată de *****.

Cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor

36. Instanța relevă că, potrivit art. 3 alin. (1) și art. 9 din *Convenția internațională cu privire la drepturile copilului* adoptată la 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, ca această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu cînd părinții trăiesc separat și cînd urmează

să se ia o hotărîre cu privire la locul de reședință al copilului.

37. În conformitate cu art. 63 alin. (1), (2) și (4) din *Codul familiei*, în cazul cînd părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vîrsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținînd cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vîrsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vîrsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.) În cazul în care lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, pînă la stabilirea acestuia de către instanța de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuiește permanent.

38. Astfel, instanța de judecată desprinde că criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicați copii minori îl reprezintă principiul asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului. O astfel de concluzie este degajată și din jurisprudența CtEDO, care statuează că, un echilibru just trebuie să fie păstrat între interesele copilului și cele ale părintelui (*Neulinger și Shuruk contra Elveției,* 2010).

39. În ședința de judecată s-a constatat că din relația soților ***** și ***** a rezultat copilul minor *****, născut la *****, fapt confirmat prin copia certificatului de naștere seria ***** nr. ***** (vol. I f.d. 6), unde la rubrica „Tata” figurează *****, iar la rubricile „Mama” – *****.

40. În cazul dedus judecării, instanța de judecată consideră necesar a menționa că atât reclamantul-pârât ***** cât și ***** au solicitat ca să fie stabilit domiciliul copilului minor cu mama.

41. Prin urmare, se reține că între ***** și ***** există un acord cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor *****, iar prevederile art. 63 alin. (1) din *Codul familiei* stabilește regula potrivit căreia, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinților.

42. În condițiile în care părinții nu mai locuiesc împreună, iar de la separarea în fapt a acestora, minorul se află în îngrijirea mamei, chiar dacă condițiile materiale oferite de tată sunt superioare celor deținute de mamă, legătura afectivă pe care copilul o are cu mama sa nu poate fi neglijată avându-se în vedere și vârsta fragedă a acestuia.

43. Pornind de la principiul interesele superioare ale copilului, care trebuie să fie luate în considerare cu prioritate, calitățile morale ale părinților, acordul ambilor părinți de a stabili domiciliul cu mama, relațiile existente între fiecare părinte și copil, luând în considerare și vârsta copilului de 8 ani, instanța de judecată ajunge la concluzia de a stabili domiciliul copilului minor *****, născut la ***** cu mama *****.

44. Instanța subliniază încă odată principiul interesului superior al minorului în raport de care decide ca ***** să aibă domiciliul la mamă, atrăgând totodată atenția

părinților că trebuie să respecte în egală măsură acest principiu de drept instituit prin lege și dincolo de neînțelegerile personale și orgolii să încerce să evite crearea unei stări tensionate permanente a cărei victimă ar putea fi copilul, iar tata ***** va menține toate drepturile sale de întrevedere, educare și întreținere a minorilor.

45. Pe cale de consecință, instanța va admite acțiunea pârâtei/reclamantei ***** în ceea ce privește stabilirea domiciliului copilului minor cu mama.

Cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor

46. Conform art. 18 alin. (1) și art. 27 alin. (2) din *Convenția internațională cu privire la drepturile copilului*, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

47. Dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) din *Codul familiei*, stabilesc că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul daca copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

48. Articolul 76 din *Codul familiei* stabilește că, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

49. Pornind de la aceste dispoziții legale și ținînd cont că, domiciliul copilului minor ***** a fost stabilit cu mama acestuia, *****, obligația de întreținere urmează a fi opozabilă și tatălui copilului – *****.

50. Astfel, instanța de judecată reține că ***** nu este angajat oficial în cîmpul muncii, invocînd că are surse de venit neoficiale.

51. Din înscrisurile prin care părțile au purtat discuții, dar și din ordinele de încasare a numeralului (f.d.175-180), se desprind împrejurări prin care ***** acordă sprijin material, efectuând transferuri periodice pentru pensia de întreținere a copilului

minor.

52. În acest sens, manifestarea lui ***** de a acorda ajutor copilului, convinge instanța că cerința ***** cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor este întemeiată și urmează a fi admisă parțial, însă faptul că reclamantul-pârât ***** nu este de acord cu suma solicitată, instanța de judecată urmează să o determine ținînd cont de art. 240 alin. (1) din *Codul de procedură civilă* prin care se stabilește că, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

53. Cu toate că ***** a achitat pentru o perioadă pensia de întreținere a copilului minor în mărime de 2 000 lei, aceasta nu denotă exonerarea ultimului de la întreținerea în continuare a copilului minor. Mai mult ca atît, prin explicațiile lui *****, date în ședința de judecată, ultimul și-a exprimat poziția că este în dezacord de a achita pensie de întreținere solicitată de *****. Respectiv, aceste înscrisuri manifestă aportul lui ***** pentru întreținerea copilului minor, dar care nu poate duce la concluzia instanței de a respinge pretențiile ***** cu privire la încasarea pensiei pentru întreținere a copilului minor, or art. 74 alin. (1) din *Codul familiei*, obligă părinții ca să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

54. Instanța de judecată consideră necesar de menționat că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copiilor și asigurarea dezvoltării lor le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, deoarece oricărui copilul îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

55. Pentru a reține suma care urmează a fi încasata în calitate de pensie pentru întreținere a copilului minor, instanța de judecată va asigura un echilibru între posibilitățile financiare ale părinților și necesitățile copiilor minori punând ca prioritate interesele acestora, luând în considerație: (i) vârsta copilului de 8 ani, (ii) faptul că copilul necesită îngrijire continuă, mama minorilor suportând cheltuieli pentru satisfacerea nevoilor materiale ale acestora (hrană, îmbrăcăminte, cursuri extrașcolare etc.), (3) veniturile mamei, relatate de către reprezentantul reclamantei în ședință de judecată, și veniturile neoficiale ale tatălui copilului și (4) că tatăl copiilor dorește să ajute financiar la întreținerea acestuia.

56. Se învederează că la stabilirea cuantumului, instanța de judecată va lua în considerație informația de la Biroul Național de Statistică referitor la minimul de existență pentru anul 2023 a copiilor cu vârsta de 7-17 ani, care constituie 3 542,1 lei. Respectiv, această sumă nu poate fi apreciată ca sumă maximă sau suficientă pentru evaluarea necesităților în vederea întreținerii copilului minor de vârsta

respectivă, având în vedere că *minimul de existență* reprezintă, conform art. 2 din *Legea nr. 152/2012 cu privire la minimul de existență*, mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului. Însă aceasta nu asigură o dezvoltare fizică, mentală, spirituală, morală și socială în mod deplin a unui copil minor de vârsta respectivă. Informația Biroului Național de Statistică în acest sens, este doar cu titlu de informare și nu una obligatorie, iar un copil are nevoie și dreptul să beneficieze de o creștere în condiții care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială în mod deplin, îndatoriri ce trebuie să fie asigurate de către părinți.

57. Mai mult, obligația de întreținere se referă la traiul de zi cu zi al copilului, incluzând cheltuielile și grija față de hrană, îmbrăcăminte, medicamente, analize, grădiniță/scoală, sporturi, hobbyuri etc., părinții fiind obligați să participe la această întreținere și să poarte în comun această grijă de copii, iar întreținerea presupune și multă muncă fizică necuantificabilă în bani. Totodată, părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copilului său într-un cuantum corespunzător necesităților copilului, obligație ce îl impune să desfășoare activitate de muncă, cât și să opteze pentru locuri de muncă cu condiții salariale mai avantajoase, astfel încât să asigure copilului un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Astfel că toate aceste îndatoriri enumerate mai sus rămân în sarcina părintelui la care a fost stabilită locuința minorilor.

58. Prin urmare, în circumstanțele speței este evident faptul că aceste obligații reprezintă contribuția exclusivă a *****, iar pentru a asigura condiții de viață necesare dezvoltării normale a copilului minor *****, este imperios ca și cuantumul de întreținere să fie unul rezonabil și pe măsură să răspundă acestor necesități.

59. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, instanța de judecată va lua în considerare: (i) necesitățile copilului minor punând ca prioritate interesele acestuia, (ii) posibilitățile financiare ale părinților, anume că ***** dorește să ajute financiar la întreținerea copilului minor, însă nu prezentat confirmarea privind veniturile acestuia, precum și reclamanta/ pîrîta are venituri regulate, fapt recunoscut în ședință de către avocatul acesteia, (iii) informația de la Biroul Național de Statistică referitor la minimul de existență în anul 2023 pentru copii cu vârsta de 7-17 ani, (iv) faptul că copilul minor se află la educația și întreținerea *****, care de fapt a suportat și suportă în continuare cheltuieli pentru satisfacerea nevoilor materiale ale acestuia, (v) faptul că copilul minor are nevoie și dreptul să beneficieze de o rezervă de bani, în caz de urgență, inclusiv cele legate de sănătate, precum și să frecventeze activități extrașcolare în vederea dezvoltării fizice și intelectuale a lui. (vi) obligația ambilor soți de a întreține copilul minor.

60. Totodată, prin ordinele de încasare a numeralului (f.d. 175-180), care arată operațiunile de încasări de către ***** pe conturile curente și conturile de depozit ale beneficiarului *****, se atestă efectuarea de către ***** a plăților pentru pensia alimentară pentru perioada 01 ianuarie 2024 pînă la 30 noiembrie 2024, inclusiv. În această ordine de idei, aceste sume, instanța urmează să le excludă, dat fiind faptului

că au fost achitate de către ***** cu titlu de pensie de întreținere, or încasarea repetată a acestei sume s-ar echivala cu o încasare fără justă cauză, fapt inadmisibilă într-un raport juridic obligațional.

61. Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cerința privind încasarea de la ***** în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, în mărime fixă de 3 000 (trei mii) lei 00 bani, lunar, începând cu data de 14 noiembrie 2023 și până la atingerea de către copil a vîrstei de majorat, cu excluderea sumei de de 2 000 (două mii) lei 00 bani, lunar, începând cu data de 01 ianuarie 2024 pînă la 30 noiembrie 2024, inclusiv, fiind achitată pînă la pronunțarea hotărîrii.

Cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată

62. În conformitate cu art. 82 din *Codul de procedură civilă*, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuieli de judecare a pricinii.

63. Conform art. 94 alin. (1) din *Codul de procedură civilă*, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

64. Instanța constată că, ***** a achitat taxa de stat necesară pentru examinarea pretenției privind determinarea domiciliului copiilor minori, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului din 14 noiembrie 2023 (f.d. 17), iar în ședință de judecată, ***** a recunoscut în totalitate pretenția privind încasarea taxei de stat. Odată cu admiterea pretenției privind determinarea domiciliului copiilor minori din cererea de chemare în judecată intentată de *****, prin prisma normelor sus citate, instanța de judecată urmează să încaseze de la ***** în beneficiul ***** suma de 100 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată constituite din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Cu privire la cheltuielile pentru asistență juridică

65. În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1^1) din *Codul de procedură civilă*, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

66. Pornind de la practica Curții Europene a Drepturilor Omului, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

67. Caracterul rezonabil al cheltuielilor semnifică faptul că, în raport cu natura activității efectiv prestate, complexitatea, riscul implicat de existența litigiului sau și reputația celui care acorda asemenea servicii, ele să nu fie exagerate. Aici necesită a fi evidențiat că pentru determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor compensației acordate și pentru o apreciere corectă se va ține cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la

soluționarea cauzei; c) timpul și munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; h) natura și durata relației dintre avocat și client; i) experiența, reputația și abilitatea avocatului; j) justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.

68. În hotărârea *Amihalachioaie împotriva Moldovei* (cererea nr. 60115/00, 20 aprilie 2004, §47), Curtea a remarcat că în conformitate cu jurisprudența sa, ea urmează să stabilească dacă costurile și cheltuielile au fost realmente angajate, necesare și rezonabile ca mărime. În această privință, Curtea poate să se bazeze pe elemente precum numărul de ore lucrate de avocat și tariful perceput de acesta pentru o oră de lucru.

69. În cazul supus judecării, rezultă că ***** a fost reprezentată pe parcursul procesului de avocatul Cotună Andrian, fapt confirmat prin mandatul avocațial anexat la materialele cauzei (f.d. 16).

70. Deși avocatul Cotună Andrian a anexat bonul de plată seria DAA nr. 51193926 din 10 noiembrie 2023 a cheltuielilor de asistență juridică, nu a prezentat un raport cu privire la activitatea sa și durata acțiunilor desfășurate în cauză. Din materialele dosarului se observă că avocatul Cotună Andrian a acordat asistență juridică ***** prin participarea la toate ședințele, efectuând și alte acțiuni în cadrul cauzei, cum ar fi: întocmirea cererii de chemare în judecată reconvențională, referință, administrarea probelor, precum și asistarea ***** în cadrul procesului.

71. Totodată, instanța de judecată reține că acțiunea înaintată nu este de o complexitate sporită, obiectul litigiului nefiind o noutate – încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, iar problemele ridicate în fața instanțelor de judecată nu sunt dificile, mai mult ca atât, nu a fost necesară aptitudini sau cunoștințe speciale necesare pentru a acorda asistență juridică, or chiar din însăși cererea de chemare în judecată nu se întâlnește trimiteri la jurisprudența națională sau internațională care ar atesta că avocatului i-ar fi limitată capacitatea de a lucra la alte cauze sau că a avut restricții de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei.

72. Prin urmare, cheltuielile de asistență juridică estimate de avocatul Cotună Andrian în sumă de 6 000 de lei nu sunt reale, rezonabile și nici necesare. Cuantificând timpul utilizat de avocat și reieșind din faptul că litigiul nu prezintă complexitate sporită, nefiind necesare cunoștințe aprofundate în domeniu, instanța de judecată consideră rațional și echitabil a încasa suma de 5 000 de lei cu titlul de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile se respinge ca fiind neîntemeiate.

Cu privire la încasarea taxei de stat

73. Potrivit art. 85 alin.(1) lit. a) din *Codul de procedură civilă* de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de încasare a pensiei de întreținere.

74. În corespundere cu art. 98 alin. (1) din *Codul de procedură civilă*, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

75. În acest context, instanța reține că *****, la depunerea cererii de chemare în judecată reconvenționale a fost scutită de la achitarea taxei de stat pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere, fiind admisă parțial, iar raportând circumstanțele respective la dispozițiile art. 98 alin. (1) din *Codul de procedură civilă*, urmează a fi încasată de la ***** în beneficiul statului, suma de 1 080 (una mie optzeci) lei 00 bani.

76. În aceeași ordine de idei, corespunzător art. 98 alin. (1) din *Codul de procedură civilă*, instanța va încasa suma dată de la *****.

77. La fel, conform dispozițiilor art. 3 lit. b) din *Legea taxei de stat nr. 213/2023*, se impune cu taxă de stat pentru înregistrarea actelor de stare civilă, eliberarea documentelor de stare civilă (certificatelor, extraselor), emiterea certificatelor și extraselor de pe actele de stare civilă noi ca rezultat al modificării sau reconstituirii acestora. În același timp, cuantumul taxei de stat, potrivit pct. 2.2.2 din anexa nr. 1 la *Legea taxei de stat nr. 213/2023*, pentru înregistrarea actelor de stare civilă, eliberarea documentelor de stare civilă (certificatelor, extraselor), precum și pentru emiterea certificatelor și extraselor de pe actele de stare civilă noi ca rezultat al modificării sau reconstituirii actelor de stare civilă, în baza hotărârii judecătorești sau a încheierii notarului, constituie 500% din unitatea convențională.

78. Având în vedere dispozițiile legale indicate mai sus, instanța de judecată va încasa în beneficiul statului de la ***** 250 (două sute cincizeci) lei 00 bani, pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț la Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, ținînd cont inclusiv de poziția reclamantului/pîrît care este de acord să suporte aceste cheltuieli.

Cu privire la executarea imediată a hotărârii

79. Conform art. 256 alin. (1) lit. a) din *Codul de procedură civilă*, urmează a fi executate imediat ordonanța sau hotărârea judecătorească prin care pîrîtul este obligat la plata pensiei de întreținere.

80. Cu toate acestea, Curtea Constituțională prin Hotărârea sa nr. 39 din 14 octombrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, s-a expus la pct. 67 că, până la reglementarea de către Parlament a termenelor de executare benevolă, înainte de transmiterea documentului executoriu pentru executare silită, se va aplica termenul de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii pentru executarea benevolă, similar termenului prevăzut de articolul 60 alin.(3) din Codul de executare. În cazul

hotărârilor cu executare imediată prevăzute la art. 256 din Codul de procedură civilă acest termen se va calcula de la data pronunțării.

81. Având în vedere că ***** a fost obligat la plata pensiei de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, și aplicând raționamentele Curții Constituționale din Hotărârea sa nr. 39 din 14 octombrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, instanța de judecată va dispune executarea imediată a hotărârii judecătorești în această parte, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

82. În conformitate cu prevederile art. art.238 - 241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Scripnic Veaceslav, în numele și în interesele reclamantului ***** către *****, cu privire la desfacerea căsătoriei.

Căsătoria încheiată între *****, IDNP: ***** şi *****, IDNP: *****, la ***** la OSC sectorul Centru, municipiul Chișinău, actul de căsătorie nr.*****, se desface.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorţ la Instituţia Publică Agenţia Servicii Publice, taxa de stat în mărime de 500% din unitatea convenţională, ceea ce constituie 250 (două sute cincizeci) lei 00 bani, se încasează în beneficiul Statului de la *****, IDNP: *****.

Se admite parțial cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de avocatul Cotună Andrian, în numele și în interesele reclamantei ***** către *****, cu participarea intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere, compensarea cheltuielilor de judecată.

Se stabileşte domiciliul copilului minor *****, născut la *****, IDNP: *****, cu mama *****, IDNP: *****.

Se încasează de la *****, IDNP: ***** în beneficiul ***** IDNP: *****, pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, în mărime fixă de 3 000 (trei mii) lei 00 bani, lunar, începând cu data de 14 noiembrie 2023 și până la atingerea de către copil a vîrstei de majorat.

Prezenta hotărîre, în partea încasării de la *****, IDNP: ***** în beneficiul ***** IDNP: *****, a pensiei de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, în mărime fixă de 2 000 (două mii) lei 00 bani, lunar, începând cu data de 01 ianuarie 2024 pînă la 30 noiembrie 2024, inclusiv, se lasă fără executare, fiind achitată pînă la pronunțarea hotărîrii.

Se încasează de la *****, IDNP: ***** în beneficiul ***** IDNP: ***** cheltuielile de judecată în mărime de 5 100 (cinci mii una sută) lei 00 bani, constituite din: taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată reconvențională în

mărime de 100 (una sută) lei 00 bani și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei 00 bani.

Se respinge cererea privind încasarea de la ***** în beneficiul *****, pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, în mărime fixă de 500 (cinci sute) lei 00 bani, lunar, inclusiv și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1 000 (una mie) lei 00 bani, ca neîntemeiată.

Se încasează de la *****, IDNP: ***** în beneficiul statului, suma de 1 080 (una mie optzeci) lei 00 bani, cu titlu de taxă de stat de la plata căreia ***** a fost scutită la depunerea acțiunii.

Hotărârea, în partea plății pensiei de întreţinere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Copia hotărîrii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă, se transmite la Instituţia Publică Agenţia Servicii Publice.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Chişinău în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
Judecătorul **Tatiana Sîrcu**